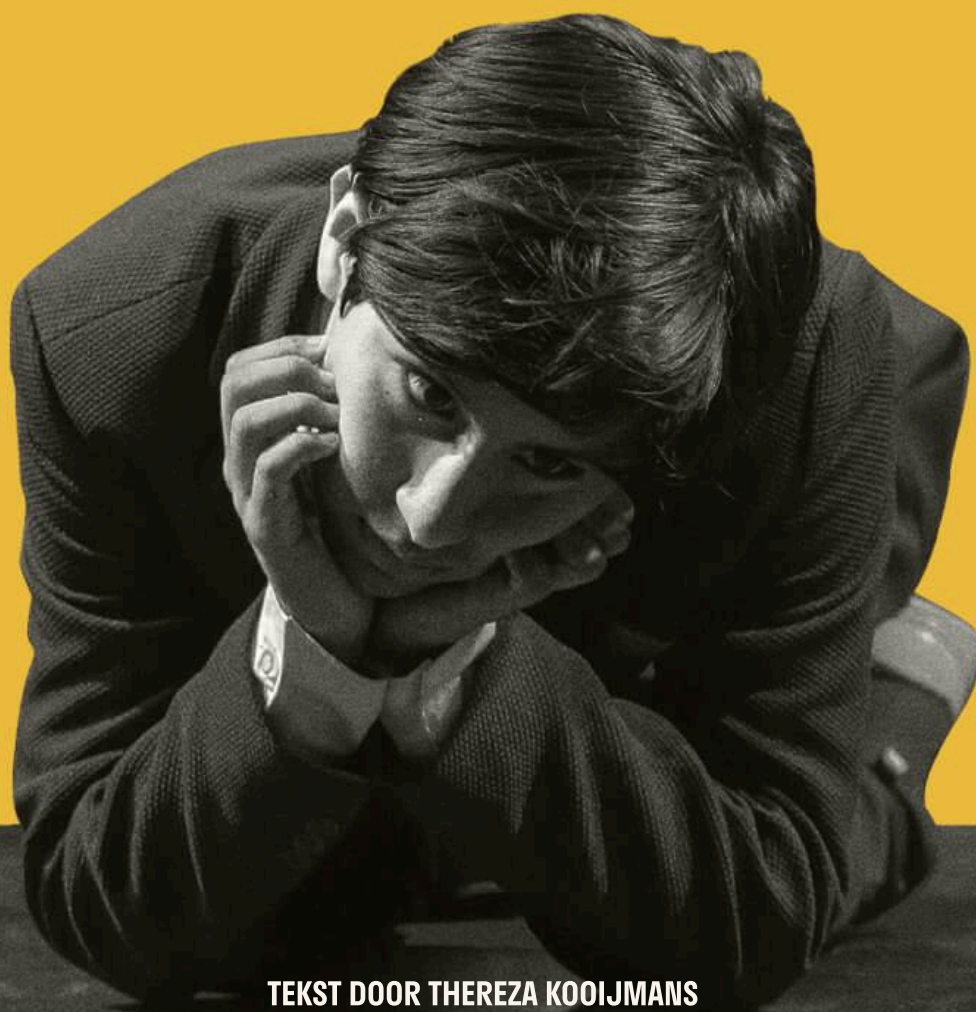

THEATER

DAT MORGEN ZO MAG ZIJN ALS VANDAAG

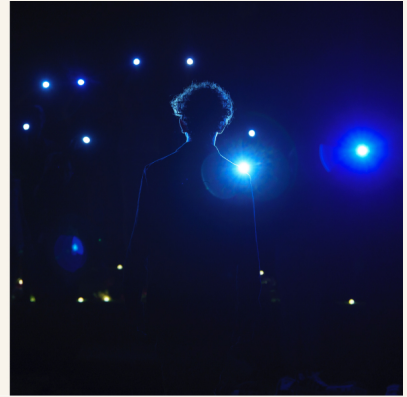
TEKST DOOR THEREZA KOOIJMANS
FOTOGRAFIE DOOR REMCO SWINKELS

INLEIDEND WOORD

In juni 2024 speelde de voorstelling 'Dat morgen zo mag zijn als vandaag'. Dit was een studiotproductie die onderdeel was van het Act Out Festival bij Theaterschool Rabarber. Bij een studiotproductie is het van belang dat de jonge spelers ook als makers worden uitgedaagd. Dit betekent dat ze onderdeel zijn van het maakproces en dat ik als regisseur het stuk dus samen met de spelers maak. Hierdoor zijn ze betrokken en is het verhaal echt van hen. Mijn taak was om er een geheel van te maken en dat geheel dan weer theatraal interessant te maken. Ik nam de jonge spelers mee in het thema 'Utopie' en liet ze scènes maken, spelen, schrijven en vormgeven. Daarnaast liet ik ze kennismaken met performance art en bewegingstheater om te laten zien dat er veel verschillende vertelvormen zijn. Ze leerden dat tekst meer kan zijn dan functioneel en letterlijk. Ze schreven hun eigen teksten en namen mij mee in hun wereld waar social media het dagelijks leven overneemt. Ze waren kwetsbaar, eerlijk en open. En dit alles was terug te zien in de voorstelling.

Hieronder vind je de teksten die schreef ik op basis van wat de spelers mij gaven, van letterlijke input tot mijn interpretatie ervan.

DAT MORGEN ZO MAG ZIJN ALS VANDAAG

PROMOTIE-TEKST

We nemen je mee in de toekomst. Naar hoe de wereld er over honderden jaren volgens ons, 15 tieners, uit zal komen te zien. Een toekomst waarin we alles tot in de puntjes hebben geperfectioneerd. Ieder probleem is opgelost. We leven samen in harmonie. Het is precies zoals het zou moeten zijn. Perfect, precies waar onze huidige wereld behoefte aan heeft. Totaal insta-waardig. En weet je wat wij het mooiste vinden? Alles wat ooit slecht was, bestaat niet meer. Geen ruzies, alleen maar vrede. Nog beter, geen woede, angsten, verdriet. Alles wat slecht is, is uitgestorven en vergeten. Wees welkom in onze wereld.

SCÈNE 1 DE PERFECTE WERELD

Het podium is als een schitterende jungle vol bloemen, flora en fauna. Een groep jonge mensen komt het podium op en ze ademen diep in. Samen doen ze een soort yoga-achtige bewegingen om de dag te starten. Tot ze in hun verbeelding stappen en genieten van hun eigen ochtend. Iedereen speelt een theatrale versie van zichzelf.

Anna Lara ziet als eerste het publiek.

Anna Lara: Oh hallo, allemaal! Ik had u helemaal nog niet gezien. Excuses daarvoor. Ik was nog even bloemen aan het plukken. Hannah, vind je ze mooi?

Hannah: Welke kleur zijn ze?
Anna Lara: Welke kleur zie jij?
Hannah: Paars.
Anna Lara: Mooi.
Hannah: Heel mooi!
Marlijn: Wat vinden jullie van mijn outfit?
Zidane: Ik zie een jurk.
Bruno: Ik een broekpak.
Zidane: Staat je goed.
Bruno: Ja, mooi hoor!
Loàn: Goed, welkom dus. Welkom in onze wereld.
Leart: In deze wereld is het gras altijd groen en de zee niet blauw maar lichtblauw.

Hannah: De nachten zijn pikkedonker, waardoor alle sterren zichtbaar zijn
Sami: Hier hoort het weer bij de mensen. Zit je op de fiets? De wind draait met je mee.
Natte sneeuw? Bestaat niet.
Anna Lara: De mensen zitten niet de hele tijd op hun telefoon, omdat wij ook gewoon gezellig kunnen zijn.
Philine: Het is hier als een dorp, iedereen kent elkaar.
Floris: We spreken allemaal dezelfde taal.
Bruno: Je krijgt hier iedere seconde 100 euro van de bank.
Sophie: Nee dat is niet goed voor je, dat moet je verdienen.
Floris: Je hebt geen geld nodig, alles is hier gratis.
Marlijn: Nee! Niet alles is gratis. Het is goed om wel ergens voor te werken.
Zidane: Goed, de financiële situatie moeten we nog even uitdenken, maar iedereen heeft evenveel macht.

Loan: In onze wereld hoef je niet voor de klas te staan en dat dan iedereen gaat zingen omdat je jarig bent.
Oh en, je wordt niet gefeliciteerd met je zus, moeder, opa...
Floor: Hier heb je tijd.
Tijd om te spelen.
Tijd om na te denken.
Tijd met elkaar.
Tijd voor jezelf.
Melisa: Je kan op het strand werken.
Fien: Je mag naar bed wanneer je wil.
Je mag opstaan wanneer je wil.
Je mag te laat komen.
Philine: Hier leren wij door met elkaar te kletsen.
Lotte: Iedereen heeft een huis en het openbaar vervoer is gratis.
Marlijn: Hier lopen geen enge mensen op straat.

Anna Lara: Respect heb je al, hoef je niet 'te verdienen'.
 Leart: Huisdieren zijn gratis.
 Hannah: Hier denkt iedereen aan elkaar.
 Fien: Ja, iedereen is anders en dat is juist goed.
 Floor: Andermans verwachtingen zijn niet jouw verplichtingen.
 Sophie: Je krijgt hier punten voor inzet bij een toets.
 Melisa: En je mag je huiswerk tijdens de les afmaken.
 Zidane: Stress bestaat allang niet meer.
 Lotte: s 'Nachts op straat in het pikkedonker, voel ik mij veiliger dan ooit.
 Sami: In onze wereld zijn er geen ingedeukte croissantjes.
 Melisa: Ik hou van ingedeukte croissantjes.
 Sami: In onze wereld zijn er alleen ingedeukte croissantjes voor Melisa.

De voorstelling gaat over een wereld dat zo geperfectioneerd is, dat alles wat 'slecht' is is uitgestorven. Zo ook slechte emoties. Totdat één iemand wakker wordt en iets gekks voelt (in het script aangeduid als 'De Sombere', maar dat weet hij zelf niet). Dat is erg gek...

SCÈNE 3 DAT ENE GEKKE GEVOEL

De Sombere: Vincent.. Vin... wordt wakker.
 De 'Beste' Vriend: Het is midden in de nacht, man. Gaan we op avontuur?
 De Sombere: Nee, misschien later. Ik zit ergens mee.
 De 'Beste' Vriend: Wat?
 De Sombere: Ja ik weet het ook niet. Maar het voelt alsof ik ergens mee zit?
 De 'Beste' Vriend: Kriebelt het gras? Schijnt de maan te hard? Is de chocola niet zoet genoeg? Wat is er, Daan?
 De Sombere: Nee, dat is het allemaal niet. Alles is perfect. Maar het voelt alsof dat niet zo is.
 De 'Beste' Vriend: Hmm. Misschien heb je buikpijn. Dat had ik laatst ook. Ik was naar de zee gegaan om te zwemmen en ik moest steeds zo hard lachen om Poppy dat ik grote happen met zout water binnen kreeg. Nou ik zal je vertellen, daarna zat ik ook wel ergens mee hoor. Maar de dokter heeft me geholpen. Dat werkt bij jou vast ook.
 De Sombere: Ik heb geen zout water gedronken.
 De 'Beste' Vriend: Ik dacht laatst dat ik ergens mee zat, maar toen zette ik het licht aan en toen was het weg. Misschien moet je even het licht aan zetten.
 De Sombere: Ik wil best het licht aanzetten, maar ik denk niet dat dat het is.
 De 'Beste' Vriend: Pfff, je maakt het wel moeilijk hoor. Wacht! Een raadspelletje! Leuk!

De Sombere: Nee Vin! Doe nou niet!
De 'Beste' Vriend: Iedereen wakker worden! Het is tijd voor een raadspelletje.
De Uitvinder: Het is midden in de nacht.
De Dokter: Alsof je morgen ergens moet zijn.

Iedereen lacht.

De 'Beste' Vriend: Daan hier die zegt ergens mee te zitten. En nee het is niet het kriebelende gras.
De Uitvinder: Daar heb ik al iets op bedacht. Het gras dekbed, speciaal bedacht om het gras te bedekken én te beschermen. Zo kan jij zacht zitten en blijft het gras heel.
De 'Beste' Vriend: En het is niet de chocola.
De Eter: Dat zou ook onmogelijk zijn. Dit is de beste chocola die er is.
De 'Beste' Vriend: Het is niet het zoute water.
De Clown: Waarom zwemmen vissen in zout water?

Stilte

De Clown: Van peper moeten ze niezen.
De 'Beste' Vriend: Maarr, Daan hier weet dus niet wat er is.
De Advocaat: Tijd voor een raadspelletje!
De Rechter: Is het het zand dat tussen je tenen kruipt en in je neusharen vast komt te zitten?
De Sombere: Nee.
De Moeder: Is het de hond die we nog niet hebben?
De Sombere: Nee.
De Scepticus: Is het de zon die over 4 uur opkomt?
De Sombere: Nee.
De Klusjesman: Je spieren die yoga nodig hebben?
De Dokter: Je haren die geknipt moeten worden?
De Achtervolger: De tv die nog geen Disney Plus heeft?
De Wijsneus: Heb je dorst?
De Sombere: Nee. Nee. Misschien?

De Klusjesman rent af en haalt een tuinslang

De Klusjesman: Mond open!
De Sombere: Bob! Nee. Ik neem wel een glas.
De Klusjesman: Wat is daar de lol van?

De Achtervolger brengt een glas water en De Sombere drinkt. Iedereen kijkt afwachtend toe.

De Scepticus: En?
De Sombere: Ik weet het niet. Denk het niet.
De 'Beste' Vriend: Daan, de lol is er wel af nu. Kan je gewoon vertellen wat er is?
De Sombere: Ja dat weet ik dus niet.
De Rechter: Dat is onmogelijk. Kijk om je heen.

Iedereen begint geïrriteerd te raken. De Wijsneus pakt een boek.

De Wijsneus: Wat te doen als je niet weet wat er aan de hand is:
- Neem een rustmoment voor jezelf.
- Kom in beweging.
- Verzorg je lichaam.
- Plan minder dan normaal.
- Spreek iets leuks af.
De 'Beste' Vriend: Ga een rondje rennen. Dat werkt bij mij. Ik ga in die boom daar klimmen, daar ben ik nog nooit eerder in geweest.
De Sombere: Maar...

Iedereen rent naar achteren, achter Vincent aan. De Scepticus blijft achter.

De Sombere: Waarom rent iedereen weg? Ik kan er toch niets aan doen?
De Scepticus: Ik denk dat je er wel iets aan kan doen. Kom mee.

De figuren gaan langs verschillende plekken om het probleem van 'De Sombere' op te lossen. De dokter schrijft een recept voor, de uitvinder zorgt dat zijn veters nooit meer los zullen zitten en de Jassenmevrouw trekt hem alle jassen aan die ze kan vinden. Omdat alles altijd opgelost kan worden. De Rechter en De Advocaat roepen iedereen op om het grote probleem op te lossen.

SCÈNE 7 OPLOSSINGSGROULETTE

Op het podium staan De Eter, De Clown, De Therapeut klaar. Als De Sombere opkomt met De Scepticus begint De Therapeut. Ze rolt op een bureaustoel achter De Sombere aan die ijsberend antwoord geeft. De frustratie groeit bij hem. Voordat de therapieessie begint begint De Clown moppen te tappen.

De Clown: Waarom durft een koe nooit een mop te vertellen?

Hij is bang dat de andere koeien 'boe' gaan roepen.

Iedereen lacht en checkt bij De Sombere.

Hoe noem je een oude sneeuwpop?

Water

Lachen en checken.

Met welke hand kun je het beste schrijven?

Geen van twee, schrijven doe je met een pen.

Lachen en checken. Het wordt steeds paniekeriger. Ze haalt het onderste uit de kan.

Wat krijg je als je 'lord' omdraait?

Drol.

Wat krijg je als je 'drol' omdraait?

Vieze handen.

Lachen en checken.

Wat is groen en rijdt op de weg?

Een bromkommer.

De Clown geeft het op. De Therapeut neemt het over en rolt naar voren.

De Therapeut: Dus jij zit ergens mee.

De Sombere: Volgens mij is dat wel duidelijk ondertussen.

De Eter geeft De Sombere een hap Croky paprikachips.

De Therapeut: Hmm hmm.

Stilte.

De Therapeut: En heb je al geprobeerd te schrijven?

Met mond vol.

De Sombere: Wat moet ik opschrijven?

De Therapeut: Dat weet je pas als je begint.

De Sombere: Ik weet niet of dat zin heeft.

De Therapeut: Hmm hmm.
Kan je het in je eigen woorden beschrijven?
De Sombere: *zucht* Het is alsof ik een steen heb doorgeslikt en die op mijn maag drukt.

Iedereen schrikt en kijkt naar De Scepticus. De Eter geeft een nieuwe hap chips.

De Scepticus: Geen zorgen, De Dokter heeft het gecheckt. Geen steen gevonden.
De Sombere: Alsof de lucht grijs is geverfd. Mijn wenkbrauwen willen niet stoppen met fronsen. Ik vind jullie irritant, zonder reden. En ik vind mezelf minder grappig dan normaal. Ik vind Poppy minder grappig dan normaal.

Iedereen schrikt heel erg. Nieuwe hap met chips.

De Therapeut: Dan is er inderdaad iets heel erg mis. Goed dat je hulp zoekt.
Heb je al een rondje buiten gelopen?
In de zon gelegen?
Een vitaminepil genomen?
Je moeder gebeld?
Vrienden opgezocht?
Heb je al een goede nacht slaap gehad?
Dat helpt bij mij altijd bij ieder ongemak
Heb je al geprobeerd er geen last van te hebben?

Stilte

De Sombere: Er geen last van te hebben?
De Therapeut: Ja. Heb je dat al geprobeerd?
De Sombere: Hoe?
De Therapeut: Door het niet te doen?
De Sombere: Wat niet te doen?
De Therapeut: Wat je nu doet.
De Sombere: Ik weet niet wat ik nu wel doe.

Nieuwe hap chips.

De Therapeut: Er is maar 1 ding wat wij tieners doen zonder dat we weten wat we doen. Geen zorgen hoor. De oplossing is dichtbij.

Iedereen haalt opgelucht adem.

De Therapeut: De roetsjschoenen zijn niet de oplossing, want je strik-
vaardigheden zijn niet het probleem. Je groeit! Als een echt mens!
Je kleding lijkt te krimpen en dat is oncomfortabel. Geen zorgen.
Vraag aan Bruno een maatje groter van je kleding en alles komt
goed.

De Sombere: Ik denk toch eerder dat het vanbinnen zit.

De Therapeut: Niet te veel nadenken. Dat doe ik wel voor je.

De Achtervolger heeft ondertussen meegeschreven.

De Therapeut rolt af.

*Ze vinden een oud woordenboek met vergeten woorden, daar staat ook het woord
Somber tussen. Dit herkent hij.*

SCÈNE 10 DE RECHTZAAK 2

De Rechter en De Advocaat lopen weer op met hun spreekgestoelte. Ze zijn ziedend.

De Rechter: Ik heb een

De Advocaat: Prangende

De Rechter: Belangrijke

De Advocaat: Zeer belangrijke

De Rechter: Vraag.

De Advocaat: Waarom

De Rechter: Maar echt, waarom

De Advocaat: Is het nog niet

De Rechter: Opgelost?!

De Scepticus: Edelachtbare, ik heb een hele dag met Daan mee gedraaid. Hij is
geholpen door ieder mens dat in de wijde omtrek is gevonden. Hij
heeft zoveel geprobeerd, gedaan, gegeten, aangetrokken,
gedanst en bekeken. Het woordenboek is erbij gehaald.
Verdwenen woorden zijn teruggevonden. Van woede tot paniek.

De Rechter: Wat?

De Scepticus: Ja wij wisten het ook niet. Onbekende gevoelens voor landen die
minder ontwikkeld zijn. Maar niets paste. Niets klopte. Niets was
goed genoeg.

De Rechter: Wij. Zijn. Goed. Genoeg.

De Advocaat: Dit is goed genoeg.

De Rechter: Zidane, je mag jezelf verdedigen.

De Sombere is te versuft.

De Sombere: Uh. Weet niet wat gebeurt weten?
De Eter: *fluistert* Hij is gek geworden.
De Advocaat: Het is tijd voor een vonnis.
De Scepticus: Er is geen aanklacht.
De Rechter: Het is tijd voor het vonnis.
De Advocaat: Het vonnis luidt;
De Rechter: Zidane wordt verdacht van het eeuwenoude, zeer onmenselijke, gebruik om te liegen. Liegen over dat er iets aan de hand is. Zoals u weet is het ten strengste verboden om de waarheid te verdraaien, omdat de leugen nooit mooier kan zijn dan de waarheid.
De Advocaat: Alles wat gebroken is, fixen we.
De Rechter: Het hof verklaart bij deze verdachte schuldig aan het zijn van een leugenachtige landverrader.

De Sombere schrikt wakker.

De Sombere: Wacht eens even! Nee!
De Scepticus: Edelachtbare! We kunnen doorzoeken. We kunnen het vinden. Echt! U weet als de beste, wat kapot is; dient opgelost te worden.
De Rechter: Ik verklaar het probleem bij deze opgelost!

De Uitvinder, De Klusjesman en De 'Beste' Vriend slepen de verbaasde De Sombere weg.

De 'Beste' Vriend: Waar moet hij heen? Edelachtbare?

Iedereen is stil. Dit is nog nooit eerder gebeurd. De Rechter en De Advocaat tillen een grasmat op dat over een praktikabel hangt.

De Advocaat: Hier.

Zidane wordt onder de praktikabel gesleept en neergelegd. De rest van de groep staat verspreidt over de praktikabels, boven hem. Ze zien hem en proberen hem te vergeten.

De Rechter: Lieve allemaal.
De Advocaat: We weten dat dit een zeer uitzonderlijke dag was.
De Rechter: De rust
De Advocaat: Is terug.
De Rechter: En geen zorgen,
De Advocaat: We hebben een

De Rechter: Speciaal team
De Advocaat: Samengesteld.
De Rechter: Een team dat de orde van de dag in de gaten zal houden.
De Advocaat: De perfecte orde van de perfecte dag.
De Rechter: Iedereen die anders besluit te doen dan... passend is in onze wereld zal achter Daan aangaan.
De Advocaat: Wees gewaarschuwd.
De Rechter: Bij deze eindig ik deze zitting.
Dat morgen net zo mag zijn als vandaag,
De Advocaat: Vandaag was weer mooi.

De zitting is voorbij. Iedereen kijkt verbluft om zich heen. De Rechter en De Advocaat gaan op de verhoging staan. Het team staat opgesteld en kijkt naar de rest.

Team oppakken: De Uitvinder, De Klusjesman, De Jassenvrouw en De Eter.

SCÈNE 11 DE ONTPLOFFING

De angst neemt het over van de lol. Ze proberen nog te spelen, maar zijn bang om te balen van hun verlies. Ze blijven kijken naar de groep. De Achtervolger trekt het niet meer.

De Achtervolger: Ik hoorde zojuist woorden die ik nog nooit eerder heb gehoord.
Ik zag mensen zoals ik ze nog nooit eerder had gezien.
Nooit eerder had willen zien.
Ik ben dommer dan ik ooit geweest ben.
Ik voel...
Ik weet niet wat ik voel.
Jawel, ik voel...
rillingen
Rillingen die lopen
Ze wandelen over mijn rechte rug omhoog
richting mijn nek.
Stijf.
Een stijfheid die ik niet weg ge-yogaat krijg.
Het jeukt.
Ik durf niet te krabben.
Ik zal je vertellen wie ik ben,
als ik eindelijk de woorden weet die passen
Ik ben dommer dan ik ooit geweest ben.

Maar wat ik wel weet, is dat ik wel eens de neiging heb om iemand op zijn neus te timmeren.
Zo hard mogelijk.
Zonder dat ik weet waarom.
Zonder dat diegene iets heeft gedaan.
Want iedereen, iedereen hier is perfect.

De Achtervolger wordt opgepakt.

De Moeder: Gisteren rolde er van die zoute druppels als bij het uien snijden mijn schone trui.

Iedereen kijkt

De Moeder: Ik was geen ui aan het snijden.

Een serie aan achtervolgingen begint.

De Clown: Wat is krom en niet recht?
Een banaan.

Niemand lacht. Ze wordt opgepakt.

De 'Beste' Vriend gaapt. De Klusjesman raakt in de knoop met zijn stropdas. Etc..., etc... In spotjes wordt iedereen 1 voor 1 opgepakt. Snelle oppakscène.

Tot alleen De Uitvinder en De Scepticus over zijn gebleven.

De Scepticus niest. Ze wordt opgepakt. Het is druk achter het doek.

De Uitvinder: Misschien zijn we een beetje doorgeslagen?
De Rechter: Bevraag je nou de wereld die we zelf ontworpen hebben?
De Uitvinder: Misschien? Ik weet het niet. Ze nieste.
De Advocaat: Je weet wat je te doen staat.

De uitvinder sluit zichzelf op. De Rechter en De Advocaat zitten alleen in de wereld, krampachtig bekijken ze elkaar. Een lachwedstrijd. De Advocaat verliest.

De Advocaat: Je hebt gewonnen.
De Rechter: Weet ik.
De Advocaat: Blij?
De Rechter: *duidelijk niet uitbundig* Uitbundig.
De Advocaat: Ik ga.

De Rechter: Je moet, want...
De Advocaat: Jij hebt gewonnen.

Ze glimlachen naar elkaar en De Advocaat propt zich bij de rest.

SCÈNE 12 DE GEVANGENIS

Spot op de gevangenis. Ze zijn samen in hun gevoelens en dat is eigenlijk heel fijn. De Rechter zit er alleen boven. Ze probeert blij te zijn. Het lukt niet meer.

OP ZOEK NAAR EEN THEATERTEKST OP MAAT?

INFO@THEREZAKOOIJMANS.NL

@THEREZAKOOIJMANS

TK